

ДОКЛАД НА АЛТЕРНАТИВНАТА КОМИСИЯ СЪС ЗАКЛЮЧЕНИЯ ОТ ПРОВЕРКАТА НА НАРУШЕНИЯ НА ОСНОВНИ ПРАВА НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ В ПЕРНИК

Алтернативната комисия в 41-то Народно събрание за проверка на нарушенията на основни права на български граждани в Перник, състояща се от по двама народни представители от парламентарните групи на КБ, ДПС, Синята коалиция, един от Атака и един независим народен представител, констатира, че:

- 1. Отговорните власти не са спазили изискванията на законите на страната и това е станало причина да бъдат нарушени права на български граждани, включително да настъпи смъртта на основен свидетел по делото за отвлечането и убийството на Мирослава Николова.**
- 2. В нарушение на Закона за МВР (ЗМВР), без да има компетенции да дава указания и да извършва действия по разследването, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (ГДБОП) извършва свои самостоятелни оперативно-издирвателни действия, които не са част от плана на официалното разследване и не са съгласувани с него.**
- 3. Управляващите в правителството и парламента се опитаха да изградят политическа закрила върху нарушенията на законите и да скрият лицата, които са ги извършили.**
- 4. Редица въпроси очакват своя отговор от прокуратурата.**

1.

1.1. Недопустимо отношение към разследването на отвлечането.

Намираме за основателно негодуванието на семейството на Мирослава Николова по повод действията на полицията и прокуратурата в Перник. Тяхната реакция фатално закъснява, въпреки че сигналът за престъпление е подаден съвсем скоро след самото отвлечане на 07.11.2011 г. Сигналът е получен от полицаи в момент, когато участват в служебно тържество.

Като цяло органите и служителите на МВР не реагират навреме на сигнала и не правят опит да предотвратят убийството.

Почти веднага, на втория ден след отвлечането, служител на МВР подава на БНР непотвърдена информация, като съобщава, че се работи и по версия за инсценирано отвлечане. Тази версия впоследствие се разпространява периодично по медиите.

Разследващите не работят по всички версии, включително по най-вероятната. Вместо това, усилията има са насочени към това да снемат от себе си отговорността за протакането на следствието за разкриване на престъплението.

Тази недопустима пасивност и отклоняване от служебни задължения на отговорни служители от МВР обяснява първоначалната ценна загуба на време и заличаването на следи. В резултат на това сочените сега за извършители Стойчо Стоев и Марио Любенов не са били разследвани веднага.

Избухването на обществен скандал слага край на мудното разследване. Телевизионно предаване на журналистката Люба Кулезич с участието на сестрата на Мирослава разкрива бездействието на властите 48 дни след отвлечането. Семейството търси съдействие от частни детективи. Появява се твърдението на детективите, че „има „чадър“ по случая с отвлечането, който те не могат да пробият.“

В дезинформацията, разпространявана от МВР, се включва самият директор на ГДБОП Станимир Флоров. На 29.12.2011 г., четири дни след споменатото предаване, той прави изявление, че „основната версия в ГДБОП за случая с изчезналата Мирослава Николова от Перник е, че момичето само е напуснало България. „Не говорим за отвлечане, независимо от това какво се говори и се тиражира.“ С това изявление Флоров фактически набеждава жертвата в инсценировка на собственото си отвлечане и прави опит да омаловажи сигнала на потърпевшото семейство. Министърът на вътрешните работи не санкционира това изявление. МВР упорства, че това не е отвлечане, като с това опровергава личните твърдения на Цветанов, че се е справил с този вид престъпност.

Ще посочим важното обстоятелство, че Флоров не е съгласувал изявлението си с окръжния прокурор на Перник, който ръководи официалното разследване. Впоследствие разминаването между разследващите органи по образуваното досъдебно производство за отвлечането на Мирослава и ГДБОП става все по-голямо. Във всеки случай е ясно, че ръководителят на националната оперативна служба следи и се намесва самоволно в разследването на местните органи, без с това да им оказва полезно съдействие.

Без намесата на семейството и медиите на 25.12.2011 г. разследването нямаше да бъде ускорено. Висшето ръководство на МВР щеше да наложи на общественото мнение своето порочно обяснение за отсъствието на момичето. С него щяха да оправдаят бездействието на органите на МВР и липсата на резултати. Същевременно това „обяснение“ унижава близките на загиналата и прави мъката им още по-силна. Увеличаване на страданието на потърпевшите от престъплението чрез съзнателни действия на професионалното ръководство на МВР е най-мрачният израз на потъпкването на гражданските им права.

За съжаление премиерът Борисов и вътрешният министър Цветанов отидоха и подалеч. След установяването на смъртта на Мирослава и намирането на тялото, те отправиха към потърпевшото в скръб семейство обвинения и поискаха извинение за публично изразеното възмущение от действията на МВР. Бурната обществена реакция в медиите и социалните мрежи ги принуди едва по-късно те сами да се извинят на пострадалите.

1.2. Смъртта на Стойчо Стоев е вследствие нарушения на законите и правилата на страната.

1.2.1. Процесуалното качество на Стойчо Стоев по време на смъртта му.

Основният порок в действията на ГДБОП е в създаването на паралелно разследване на официалното наказателно производство. Такова дублиращо разследване няма процесуална стойност, а оттам – и сериозна доказателствена сила пред съда.

Така се появява втори план за работа – за оперативно-издирвателна дейност, който е паралелен и, както установихме, несвързан с официалното разследване. Съгласно чл. 46 и сл. от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), всички действия по едно досъдебно производство се извършват от разследващите органи при личното участие или под надзора на прокурора.

Този втори план, макар и създаден в нарушение на ЗМВР, е трябвало да бъде прекратен веднага след постигането на неговата цел. Действията на оперативната служба ГДБОП биха били законосъобразни, ако след признанието на Стоев и особено след откриването на гроба, той беше предаден на разследващия орган (прокуратурата), а службата започнеше да спазва точно дадените от този орган нареждания за действия.

По време на смъртта си в апартамента Стоев е „задържан свидетел“. Този непредвиден в НПК статут се дължи именно на колизията между законното досъдебно производство, ръководено от окръжния прокурор, който му е определил статут на „свидетел“ и оперативната разработка на ГДБОП, по която Стоев е „задържан“. Самото задържане става в 18:00 ч. на 11.01.2012 г. със заповед на началника на сектор „Отвлечения“ в ГДБОП Йордан Монов. Следователно на Стойчо Стоев не е наложена по съответния ред от съда процесуална мярка „задържане под стража“ по образуваното досъдебно производство. Той е задържан за 24 часа с полицейска заповед, защото прави признания, че има отношение към смъртта на Мирослава Николова. В рамките на тези 24 часа задържаният загива.

Има решение на окръжния прокурор за оглед на апартамента на Стоев. Не можахме да установим има ли писмена заповед за това, но това действие е планирано по линията на досъдебното производство. Това решение не е приведено в изпълнение от определените за целта лица. И точно това обстоятелство има решаващо значение за смъртта на „задържания свидетел“.

1.2.2. С влизането си в жилището на Стоев служителите на ГДБОП нарушават Наказателно-процесуалния кодекс (НПК).

Съгласно чл.155 от НПК огледът се извършва от съда или органите на досъдебното производство с цел да се намерят и запазят следи от престъплението. Първото условие за законосъобразност на това (и всяко друго) процесуално действие е то да е извършено от компетентен орган по разследването, каквито служителите на ГДБОП явно не са. Спорно е дали е трябвало да се извърши оглед или претърсване и изземване. При претърсването и изземването целта е намирането на предмети, имащи отношение към

доказването. Разликата е, че при огледа не се изисква предварително разрешение от съда (затова често претърсването се прикрива под формата на оглед).

За да се направи оглед в жилището на Стоев, е било нужно да е налице информация, че там се намират вещи и предмети, които са послужили за извършването на престъплението или имат връзка с него. Разследващият орган е имал цялата информацията за целта на огледа и съответно е определил специална група, която да го извърши.

Опитът за оглед, извършен от ГДБОП, е незаконен, защото в апартаментата са влезли единствено конвоиращите полицаи, които нямат компетентност съгласно процесуалните правила, а не са присъствали определените служители от законното разследване. Конвоиращите от ГДБОП не са поканили дори поемните лица да присъстват в помещенията. Последните са чакали на площадката на стълбите пред затворената врата на апартаментата и не са могли да изпълнят задължението си да удостоверят визуално действията на полицаите.

Както разследващите в Перник, така и служителите на ГДБОП са знаели, че в дома на Стоев има оръжие. Затова с тях задължително е трябвало да присъства служител от служба „Контрол над общоопасните средства” (КОС) Перник. Неговата функция е най-важна от гледна точка на безопасността на всички присъстващи в апартаментата – той е трябвало да иземе оръжието. Този служител би трябвало да знае точно къде се намира оръжието на загиналия, защото е издал разрешението то да бъде съхранявано на това място.

МВР обяснява влизането в жилището с неотложност, без реално да има такава – Стоев е задържан и оказва съдействие. Следователно няма обстоятелства, които да обясняват неотложността. Необяснимо остава и защо полицаите влизат в апартаментата, без да дочакат наблюдаващия прокурор и определената група от разследващи и технически лица.

Предприетите действия са процесуални нарушения и представляват превишаване на правомощия, защото служителите на ГДБОП в конкретния случай не са били разследващ орган.

1.2.3. Служителите от ГДБОП нарушават Инструкция № Из-1143 от 04.05.2011 г. за организацията и реда за осъществяване на конвойна дейност.

Стоев е задържан в сградата на ГДБОП в София. Той е бил транспортиран в околностите на Перник, за да посочи гроба на Мирослава. Тази дейност е правно регламентирана като конвоиране.

Комисията беше възпрепятствана от министъра на вътрешните работи Цветанов да установи:

- има ли нарочна заповед на Станимир Флоров или упълномощено от него лице, с която поименно тези полицаи от ГДБОП са назначени да бъдат конвой на Стоев;
- фигурират ли тези полицаи в списъка на имащите право да конвоират, определен със специална заповед от директора на службата;
- били ли са предварително инструктирани включително къде и на кого да предадат задържания.

Поради посочената по-горе причина, не успяхме да установим спазена ли е въведената подробна система на отчетност и документиране при осъществяване на конвойната дейност. В частност остана неразкрито съставени ли са документи за всяко едно действие на конвоя и задържания. Не можахме да установим има ли документ, предписващ или позволяващ на полицаите от ГДБОП да влязат в жилището на Стоев.

Според конвойните правила първото задължение на конвоя след императивно възложената му отговорност да не допусне бягство, е запазването на живота на конвоирания. Служителите от конвойния наряд са длъжни да предприемат различни мерки за безопасното осъществяване на дейността, като охраняват конвоираните лица с цел недопускане на бягство, *самоубийство*, нападение и т.н. Конвоиращите служители на ГДБОП, макар да са знаели за наличието на оръжието, не са го иззели веднага, което е непосредствената причина за смъртта на Стоев.

Старателното укриване на конкретната отговорност от страна на министъра на вътрешните работи Цветанов не ни попречи обаче да установим следното: конкретната отговорност за конвойната дейност във всяка дирекция на МВР е пряко задължение на съответния директор на служба по силата на чл.12, ал.1 от Инструкцията. Следователно вината за горепосочените нарушения в конкретния случай е на директора на ГДБОП Станимир Флоров.

1.3. Отговорността за смъртта на Стойчо Стоев.

Стоев умира като „задържан свидетел”, т.е. задържано лице и отговорността за това е на служителите, разпоредили и изпълнявали тази мярка.

Стоев е починал от огнестрелна рана в главата, причинена с изстрел от личния му пистолет. За това деяние е образувано досъдебно производство за установяване дали тази смърт е резултат от извършено престъпление. Основният факт на доказване по това досъдебно производство е авторството на извършеното деяние – дали то е убийство или самоубийство.

При потвърждаване на версията „самоубийство“ наказателното производство е възможно да бъде прекратено, поради липса на престъпление. Този изход на делото ще бъде противоположен, защото Стоев умира като задържано от властта лице и трябва да се разследва дали тази смърт не е резултат на нарушаване на правилата за работа с арестант.

Очаква се от окръжния прокурор на Перник да установи конкретните нарушения на длъжностните лица на правилата при конвоирането на Стоев, превишаването или злоупотребата с власт. Тези длъжностни лица следва да бъдат привлечени към наказателна отговорност по чл.387 от НК за длъжностно престъпление:

„Чл. 387. (1) Който злоупотреби с властта или със служебното си положение, не изпълни задълженията си по служба или превиши властта си и от това произлязат вредни последици, се наказва с лишаване от свобода до три години.

(2) Ако от деянието са настъпили тежки последици или то се извършва системно от началник към подчинен, наказанието е лишаване от свобода от една до осем години. “
(Подч. АК)

Нашите съмнения са, че окръжният прокурор на Перник няма достатъчно средства и възможности да разкрие нарушенията на закона от страна на висши служители и органи на МВР. Ние констатирахме отказ на вътрешния министър да изясни персоналната отговорност за нарушенията на НПК и Инструкцията за конвойната дейност. Затова призоваваме Главния прокурор да окаже пълно съдействие на разследването.

2.

2.1. Намесата на ГДБОП в официалното разследване на отвличането и убийството на Мирослава Николова е в нарушение на Закона за МВР.

За да се приложи план за оперативно-издирвателна дейност от служители на ГДБОП, трябва да има заповед на главния секретар на МВР, защото той по силата на чл.24, ал.3, т.1 от ЗМВР ръководи дейността на главните дирекции и останалите органи на МВР като: „организира, координира и контролира превантивната, оперативно-издирвателната, охранителната дейност и обезпечаването на дейността по разследването.“ Такъв план е задължителен в случай на действия, в които са ангажирани национални и местни оперативни и охранителни служби на МВР. Работата и задължението на главния секретар е координацията между службите. Ние не успяхме да установим издавана ли е такава заповед.

Ако главният секретар на МВР е издал такава заповед, той лично е нарушил ЗМВР, защото начинът на действие на ГДБОП е строго определен от чл.51а. Главната дирекция има право съгласно ал.2, т.1 на горепосочения член самостоятелно или съвместно с други специализирани органи да извършва дейности по разследване на престъпления и, съгласно ал.2, т.2, да участва в оперативно-издирвателната дейност по разкриване на престъпната дейност на престъпни структури на територията на страната, но всичко това следва да се извършва в рамките на НПК.
По силата на чл.54, ал.1 „разследващите полицаи извършват разследване по реда на Наказателно-процесуалния кодекс“, а не по ЗМВР. Съобразно ал.5 на същия член горестоящите ръководители в МВР „нямат право да дават указания за извършването на

действия по разследването и за съставянето на писменото мнение, както и по какъвто и да е друг начин да се намесват в разследването.“

Освен това, съобразно чл.54, ал.4 „писмените указания на прокурора по разследването са задължителни за разследващите органи по чл.52, ал.1, т.2 и 3 от НПК. Ние не сме установили да има такива писмени указания от окръжния прокурор на Перник, дадени на разследващи служители от МВР.

Не успяхме да установим пред кои точно служители от МВР Стоев е направил своите разкрития. Остана открит въпросът имат ли те права и компетентност да извършват разследване, при това без изричните писмени указания на прокурора по разследването.

Ние сме категорични, че вината за незаконната и несъгласувана намеса на ГДБОП в разследването на отвличането и убийството на Мирослава Николова е или на главния секретар на МВР, или на заместника му, който е и главен директор на службата за борба с организираната престъпност.

2.2. Намесата на ГДБОП лишава официалното разследване на отвличането и убийството на Мирослава Николова от ключов свидетел.

От София още в началото се намесват в разследването, но без последици с оглед успешното му приключване. Няма друго обяснение за липсата на активност на службите МВР, освен обвързаността на Стоев с тях. Те се активизират едва около 10.01.2012 г., когато той сам приема да отиде на полифизиограф в София. Там записват пред камера показанията му като свидетел. Тези показания могат да бъдат оспорвани пред съда, тъй като не са закрепени по предвидения от НПК начин и не е ясно от кого и по каква процедура са снети.

Обективният резултат от намесата на ГДБОП в разследването за отвличането и убийството на Мирослава е загубата на Стоев като ключов свидетел за разкриване на истината. С тази загуба е създадена и предпоставка обществото никога да не научи истината за това престъпление. Това обстоятелство хвърля подозрение върху МВР, че не е заинтересовано да бъдат разкрита истината за отвличането и смъртта на Мирослава.

В тази връзка, най-важно бе да се изясни по чия инициатива и с какви мотиви ГДБОП се включва в разкриването на отвличането и убийството на Мирослава. Защото ние установихме, че „пробивът“ за даване на ключовите показания на Стоев е извършен не от служители на националната служба, а от разследващите в Перник.

Поради съпротивата на министъра на вътрешните работи, не успяхме да установим кой носи отговорност за последиците от включването на ГДБОП. Затова констатираме наличие на политическа закрила над незаконните действия на ръководството и замесените служители от ГДБОП. Вината за политическата закрила над незаконните действия на висши служители на МВР е на вътрешния министър Цветан Цветанов.

Във връзка с тези констатации от проверката, **ние предлагаме Народното събрание да извърши промени в ЗМВР, които да направят невъзможно самоволното разширяване на правомощията на органите на министерството и тяхната намеса в действията на прокуратурата и следствието.**

Необходима е промяна на Инструкцията за организацията и реда за осъществяване на конвойна дейност, в която задължително белезниците на ръцете да се поставят зад гърба на задържания.

Нашата проверка показва едно от основните противоречия на българското досъдебно производство. Това е възможността МВР по административен ред да нарушава два от основните принципи на наказателният процес, а именно принципа на независимост на органите на разследване и принципа на вземане на решенията по вътрешно убеждение – чл.10 и чл.14 от НПК. Това е така, защото разследващите полицаи процесуално са подчинени на прокурора, но служебно, административно и дисциплинарно са подчинени на началниците си в МВР. От тук следва доминирането на оперативната над разследващата дейност в цялата система на МВР, а би трябвало да е обратното, защото именно чрез процесуалните действия се събират и закрепват доказателствата.

Това състояние поражда възможности за заграбване на процесуални правомощия от оперативните служби, води до манипулиране на доказателства и в крайна сметка до подмяна на обективната истина. Така и в конкретния случай служителите на ГДБОП вместо да предадат заподозрения в престъпление Стоев на разследващите органи, самоволно са решили сами да упражнят техните правомощия.

3.

3.1. Политическите опити да бъдат прикрити нарушенията на закона.

Нашата проверка като народни представители бе възпрепятствана от управляващите в Министерския съвет и Народното събрание. В опитите за политическо прикриване на нарушенията на закона се включиха всички политици на ръководни нива на ГЕРБ.

ПГ на ГЕРБ отказа да образува временна анкетна комисия на паритетен принцип и създаде само своя, която отказа да отговори на писмено поставените от нас въпроси.

Не получихме дължимото съдействие от премиера Бойко Борисов. На 11 март 2012 г. поискахме от премиера Борисов: 1) изпълнителната власт да разкрие бил ли е Стойчо Стоев сътрудник на МВР и, 2) да ни съдейства за пълното изясняване на фактите и обстоятелствата около смъртта на Мирослава и Стоев. Той не изпълни дадените пред нас обещания.

Необходимите повече от 1/3 членове на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред поискаха извънредно заседание за изслушване на вътрешния министър и отговорни служители на МВР, което бе отказано от председателя на Комисията Анастас

Анастасов в грубо нарушение на Правилника за организация и дейността на Народното събрание (ПОДНС).

След това групата членове на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред поискаха на основание ПОДНС Председателят на НС Цеца Цачева да свика заседание, което тя също не направи.

С нарочно писмо поискахме от министъра на вътрешните работи Цветан Цветанов да ни определи време и място за среща в присъствието на висши и замесени в случая служители на МВР. Той отказа писмено да провери заедно с нас законосъобразността на действията на МВР във връзка с отвлечането и смъртта на Мирослава Николова и смъртта на Стойчо Стоев.

Председателят на Временната анкетна комисия на ГЕРБ по случая Красимир Ципов направи неуспешен опит да не ни допусне до информация. Чрез създаването на тази комисия на ГЕРБ, както показва резултатът от действията, не се целеше разкриване, а прикриване на факти, обстоятелства и ръководни служители от МВР.

3.2. Обяснение на политическата закрива на нарушенията.

Ние констатираме, че политици на ГЕРБ, носещи пряка или косвена отговорност по казуса, се включиха в опитите за политическо прикриване на нарушенията на закона. Причините за това са две:

Първата е опит да бъде спрян контролът на народните представители върху министъра на вътрешните работи. Вследствие на това да няма търсене на политическа отговорност от него, заради защитата, която си позволи да упражни над закононарушенията. Това е криворазбрана солидарност с политик, отговорен за потъпкването на закона от служители на МВР. Това ни тласка към извода, че министърът е прикриван и заради собствените му незаконни решения.

Втората е опит за прикриване на хроничната некомпетентност на управляващите и своеволията им в упражняването на властта. ГЕРБ се обединява в стремежа си да разширява безконтролното лично упражняване на властта от страна на своите лидери. Този стремеж няма нищо общо с демокрацията.

4.

4.1. Задълженията и действията на прокуратурата.

Съобразно изискванията на закона навреме е образувано досъдебно производство, което се води от окръжния прокурор на Перник. В него се включват следователи, Териториално звено „Борба с организираната престъпност” (ТЗБОП) и Регионалната дирекция на вътрешните работи (РДВР) в Перник. Това официално разследване продължава и днес.

След масираната намеса на органи и структури на МВР в разследването на 11.01.2012 г. Главна прокуратура определя за наблюдаващ прокурора Евгени Диков. Ролята му е да наблюдава активизираните действия на МВР и в частност да разреши спорното използване на аудио- и видеозапис на Стоев, вместо даване на показания пред съдия. Наблюдаващият прокурор не съгласува действията на МВР с официалното разследване. Това се вижда от печалния резултат. Наблюдаващият прокурор не е имал контрол върху плана за оперативно-издирвателна дейност на МВР. Дори не знае за него.

Окръжната прокуратура, ТЗБОП, местната полиция, ГДБОП и другите служби на МВР не са действали по общ план, съобразен с изискванията на НПК и ЗМВР. Такъв план е задължителен по силата на споменатите закони и уточняващите ги правила. Причината да отсъства тази задължителна координация и съгласуваност е в недопустимото превишаване на права от посочените висши служители на МВР.

Окръжният прокурор на Перник не привлича като обвиняем Стоев след намирането на тялото на Мирослава, макар това да изглежда като достатъчно доказателство за неговото съучастничество.

Служители на ГДБОП не предават Стоев на окръжния прокурор след намирането на тялото на Мирослава. Продължават да го конвоират в качеството му на „задържан“ с полицейска заповед. Поддържат с него отношения, които не са регламентирани в НПК.

Изброените обстоятелства стават предпоставки за смъртта и загубата на Стоев като свидетел за отвличането и убийството на Мирослава.

3.2. Въпроси пред прокуратурата за изясняване на отговорността на МВР.

При изработването на нашите заключения редица въпроси останаха без отговор. Очакванията ни са, че прокуратурата ще съумее да отговори на тези въпроси, които са свързани с нарушенията на законите на страната от служители на МВР. Те са следните:

- 1) По чия инициатива и с какви мотиви случаят се поема от ГДБОП?
- 2) Кой е одобрил плана за оперативно-издирвателна работа на Главната дирекция за разкриване убийството на Мирослава Николова?
- 3) Присъстват ли Валентин Цоновски, Симеон Димитров, Димитър Ранков в списъка на служителите на ГДБОП, които имат право да конвоират задържани лица, подписан от Станимир Флоров?
- 4) Защо конвоиращите не са иззели оръжието на задържания от касата? Защо, макар единият от тях да е бил в непосредствена близост до задържания, не е препятствал произвеждането на изстрела?
- 5) Колко служители са били в апартамента заедно със Стойчо Стоев и къде се е намирал точно всеки от тях по време на изстрела, причинил смъртта му?
- 6) Кой е виновен за това, че служители от ГДБОП влизат в апартамента без следователя (разследващия), без поемните лица и без специалиста от КОС в Перник?
- 7) Ще се потърси ли отговорност от длъжностни лица в МВР по чл. 387 на НК?

3.3. Прокуратурата следва да отговори на редица въпроси, които пораждаат съмнения в обществеността.

Ние не можахме да отхвърлим версията, че двата смъртни случая в Перник са поръчкови убийства за отстраняване на свидетели. Съмненията на обществеността и медиите, че нарушенията на законите от страна на служители от МВР са извършени, за да се прикрие истината, остават засега без отговор.

„Не се обаждайте на полицията, тъй като те са замесени!“ – казва по телефона Мирослава, когато съобщава за отвличането си. „По никакъв начин не търси съдействие от полицията, защото са замесени“ – се повтаря в писмото с искането за подкупа. Тази линия на разследване е оставена без внимание, а това само нагнетява подозренията на обществеността.

3.3.1. Съмнението, че извършителите на отвличането и убийството на Мирослава Николова са повече от уличените двама и имат съвсем други мотиви.

Дълго време без внимание бяха оставени и показанията на майката на отвлечената девойка, че когато е оставила дъщеря си пред спортната зала, е видяла там разследвания Марио Любенов с още три лица, сред които не е бил Стойчо Стоев. Тези лица досега остават неизвестни.

Мирослава посещава спортната зала във вечерта на отвличането след дълго отсъствие за подготовка за изпит за шофьорска правоспособност. Това означава, че няма как да е следена дълго време преди това, както твърди официалната версия.

Посоченият като изнудвач Стоев е близък приятел с изнудвания Борислав Чолев и с отвлечената Мирослава.

Спортната зала се посещава от лица с криминални прояви и лица, които са зависими от наркотици.

3.3.2. Стойчо Стоев е сътрудничил на МВР.

По време на проверката си ние получихме от три различни източника информация, че Стоев е бил сътрудник на ТЗБОП в Перник. Изпълнявал е задачата да докладва за местен бос на организираната престъпност. Това прави съучастието му в отвличането и заравянето на убитата девойка трудно обяснимо.

Самото сътрудничество на Стоев с МВР поражда подозрения, които отиват в много посоки.

Първата посока е към местните правоохранителни органи. Отвличането на Мирослава е разследвано от ТЗБОП с привлечен следовател под ръководството на окръжния прокурор на Перник. Предвид досието на Стоев в местната полиция, въпросите без отговор са:

- Защо горепосочените органи близо два месеца след отвличането не са провели специално разследване спрямо него, освен прилагането на СРС?
- Защо са се задоволили само с формален разпит на 13.11.2011 г.?

3.3.3. Втората посока води към ГДБОП. Съмненията за протакане с цел прикриване на сътрудник на МВР се подхранват от липсата на отговори на следните въпроси:

- 1) Защо ГДБОП след дълга пасивност се включва паралелно в разследването и след като го дублира, го лишава от ключов свидетел?
- 2) Защо Стоев, който има прояви в миналото, да бъде заподозрян в отвличането на Мирослава, е бил разпитан повторно чак в края на декември след първия му разпит?
- 3) Защо не е бил подложен на полифизиограф веднага, след като толкова лесно прави самопризнания?
- 4) Защо Стоев не е разпитан пред съдия за закрепване на неговите показания?

3.3.4. Третата посока на съмнения е към прокуратурата в Перник. Те се пораждат от следните въпроси:

- 1) Защо след намирането на тялото на Мирослава окръжният прокурор на Перник не вкарва своето официално разследване и оперативната разработка на ГДБОП в рамките на НПК?
- 2) Защо прокурорът не привлича като обвиняем Стоев?
- 3) Защо не му прочита правата?

3.3.5. „Това отвличане не е за пари“ – казва Стоев пред майката на Мирослава. И думите му захранват съмнението, че отвличането не е с цел откуп. В тази връзка два прости въпроса останаха без отговор:

- 1) Има ли случай на изнудване, при които обектът на рекет е без кръвна или без роднинска връзка с похитеното лице?
- 2) Има ли у нас досега случаи на отвличане с цел откуп, при който жертвата е била умъртвена непосредствено след отвличането?

Точно тези оставени без отговор въпроси захранват съмненията към официалната версия на разследващите, че Мирослава Николова е отвлечена заради откуп.

3.3.6. „Това е единственият случай в света, когато конвоиран човек с белезници се самоубива с личното си оръжие“ – казва бащата Петър Стоев. Това съмнение е породено от цяла поредица от неизяснени въпроси.

Не е логично обяснението, че Стоев е оставил вратата на оръжейната си каса отворена. Той е опитен ловец, вещ в съхранението и боравенето с оръжие. Освен това се е съгласил да се подложи на детектор на лъжата и е бил готов да даде показания. Според показанията на съжителстващата с него Симона Методиева, касата обикновено е била заключена и без ключове на нея.

Под сериозно съмнение е основното обяснение на МВР – алармата. Според Симона, те със Стоев не са ползвали код за алармата. Според справката от охранителната фирма DSC, дадена на бащата Петър Стоев, алармата в апартамента на сина му не работи от 23.06.2010 г. и радиостанцията е демонтирана. Алармената сирена няма самостоятелно захранване. В най-благоприятния за МВР случай, е имало аларма на принципа на пиезо-сирената. За нея Симона твърди, че се е включвала и друг път при спирането на тока, но не се е чувала от съседите и дори от тях, когато са били в хола на апартамента. Крайно съмнителна е версията, че целта на първоначалното влизане на конвоиращите и задържания в апартамента преди пристигането на специалната група за огледа (като външната врата е била затворена, а поемните лица оставени отвън) е била изключването на алармата – по кутията на сирената не са открити пръстови отпечатыци. Това прави неубедително обяснението, че конвоиращите са изключвали алармата и затова са изпуснали контрола върху задържания.

Компрометирана е версията на МВР за мястото на всяко от лицата в апартамента на Стоев по време на изстрела. Планът на апартамента и ситуацията с лицата, които са присъствали, подадени на обществеността от МВР през в. „Труд“ и в. „24 часа“ са неверни и подвеждащи с цел да покажат, че действията на Цоновски и Димитров са били виждани от поемните лица. Това не отговаря на действителността.

При своето отваряне вратата на касата затиска вратата на мокрото помещение, така че по време на изстрела тази врата към коридора е била отворена. Според показанията на Димитров той е бил в непосредствена близост до Стоев – „на по-малко от метър“, когато той произвежда изстрела. Оправданието, че е било тъмно и не се е виждало бе опровергано при оглед на апартамента от членове на нашата алтернативна комисия.

Крайно съмнителни са обясненията с натривките от служителите на ГДБОП и Стоев. Дълго време официални лица, сред които е самият Цоновски, твърдяха, че има следи от барутни частици по ръцете на Стоев. След нашето опровержение бе съобщено, че са открити частици не по ръцете, а по дрехите и белезниците на Стоев, което не е никакво доказателство, тъй като такива могат да бъдат оставени както от лицето, поставило белезниците, така и от друго лице, произвело изстрел. Всичко това накрая се оказва дезинформация на МВР.

Експертизата на досъдебното производство за насилствената смърт на Стоев не е установила барутни следи по него. Но обясненията са повече от странни. Твърди се: поради непосредствената близост на изстрела, барутните частици са минали през тялото; самоубилият се е държал пистолета така, че частиците са отишли в друга посока; оръжието е модерно и не изпуска частици; и, накрая, натривките не са взети с качествен материал и практически са провалени.

Изводите от експертизата са несъстоятелни. Барутните частици по ръката на произвелия изстрела се отлагат от газовете, които излизат от затвора на оръжието, там откъдето се изхвърля гилзата. Така че разстоянието, от което е произведен изстрелът, начинът на захващане на оръжието и марката на пистолета нямат връзка с този ефект.

Такива въпроси биха възникнали, ако оръжието е револвер, но в случая имаме пистолет, който изхвърля гилза.

Но най-смущаващото в официалния отговор на окръжния прокурор е споменаването на „обективни фактори – неправилното изземване на натривките, негоден ацетонов разтвор.” С други думи, независимо от заповедта на премиера, няма надеждна експертиза за наличието или отсъствието на барутни частици по ръцете на Стоев и конвоиращите го Цоновски и Димитров. Натривки няма!

* * *

Последен извод за отстраняване на структурен недостатък в законодателството.

Всеки съд в страната ще откаже да приеме подобни на горните обяснения. Тук ние виждаме изключително сериозен проблем пред българските правозащитни органи. Всички структури за анализи и експертиза, които обслужват наказателното производство и следва да създават надеждни становища за установяване на истината в съда, са зависими от министъра на вътрешните работи.

В случаите с нарушаването на законите, които ние проверихме, установихме, че експертизите – както тази на барутните следи, така и тази за алармата, не са в състояние да допринесат за разкриване на истината. Парадоксална за нас бе изненадата на психиатрите от самоубийството на Стоев. Необяснима бе медийната роля, която поеха в защита на позицията на своя министър. Защото, както доказваме в настоящия доклад, тази позиция е на прикриване на тежки нарушения на законите на страната.

Всички тези структури обслужиха политически позиции и дори бяха използвани за дезинформация на обществеността.

За да бъде отстранен този тежък структурен недостатък в българското законодателство, са необходими законодателни промени за изваждане от състава на Министерството на вътрешните работи на всички структури и звена за експертиза. Ако се окаже необходимо някои от тях да останат подчинени на държавната администрация, те да бъдат в структурата на министерствата на правосъдието и здравеопазването. Крайната полза от тяхната дейност е за установяването на истината в наказателното производство, а не за да обслужват политически цели и да аргументират политически становища.

* * *

С доклада за извършената от нас проверка призоваваме прокуратурата да разкрие пълната истина за нарушаването на закона и да повдигне обвинения срещу извършителите. Те са потъпкали основни права на български граждани, компрометирали са разкриването на убийците на Мирослава Николова и са довели да смъртта на Стойчо Стоев.

Накрая искаме да посочим отново основанията за нашите действия:

На първо място това са тревогите и съмненията на обществеността и особено на хората в Перник. Опитавме в рамките на нашите възможности да помогнем за разкриване на истината.

Второ, това са задълженията ни на народни представители. Ние сме длъжни да контролираме действията на изпълнителната власт и да отправяме сигнали към прокуратурата.

Успяхме да достигнем до истината в степента, в която хората и институциите ни помогнаха.

Главният прокурор Борис Велчев ни оказа търсеното съдействие, за което му благодарим.

Благодарим и на всички отговорни граждани, медии и институции за тяхната помощ.

Благодарим за отзивчивостта на пострадалите семейства.

1. Иван Костов (ПГ на Синята коалиция)
2. Йордан Бакалов (ПГ на Синята коалиция)
3. Явор Нотев (ПГ на Атака)
4. Христо Бисеров (ПГ на ДПС)
5. Неджми Али (ПГ на ДПС)
6. Ангел Найденов (ПГ на Коалиция за България)
7. Михаил Миков (ПГ на Коалиция за България)
8. Георги Терзийски (независим)

A collection of handwritten signatures in black ink, corresponding to the list of representatives. The signatures are written in a cursive style and are positioned to the right of the list items.

30 май 2012 г.